

Svar på fråga 2024/25:1085 av Niels Paarup-Petersen (C)
Filialbibliotek och skolsäkerhet

Niels Paarup-Petersen har frågat mig hur jag tänker agera för att regeringens politik inte ska leda till sämre tillgång till bibliotek och skolbibliotek på mindre orter.

Varje kommun ska ha folkbibliotek enligt bibliotekslagen (2013:801). Folkbiblioteken ska vara tillgängliga för alla och anpassade till användarnas behov. Det är dock upp till kommunen att organisera verksamheten utifrån de lokala förutsättningarna.

Utbildningen i det svenska skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas (1 kap. 9 § skollagen [2010:800]). Det innebär att alla elever ska ha tillgång till en verksamhet med en hög kvalitet så att de fastställda målen för utbildningen nås, oavsett var i landet eleverna bor eller vilken skola de går i.

Jag vill understryka att regeringen arbetar intensivt med att komma till rätta med läskrisen bland barn och unga. En central del för att åstadkomma detta är att barn och unga får tillgång till riktiga läroböcker. För att vända utvecklingen har regeringen bl.a. infört ett statsbidrag för inköp av tryckta skönlitterära och facklitterära böcker och totalt har landets förskolor och skolor möjlighet att söka bidrag för 480 miljoner kronor, vilket skulle kunna motsvara ungefär 2,4 miljoner nya böcker.

Elevers tillgång till skolbibliotek ser i dag mycket olika ut. Ett välutrustat och bemannat skolbibliotek kan, tillsammans med lärarna, spela en viktig roll för att utveckla elevers läsförmåga och lärande i alla skolans ämnen. Riksdagen har beslutat i enlighet med regeringens förslag i propositionen Stärkta skolbibliotek (prop. 2023/24:164) som ska stärka elevers rätt till bemannade skolbibliotek.

De nya bestämmelserna i skollagen innebär att elever som huvudregel ska ha tillgång till skolbibliotek på den egna skolenheten. Om det finns särskilda skäl, kan skolbiblioteket i stället få tillhandahållas på en annan skolenhet eller på ett folkbibliotek. Skolbiblioteket ska bl.a. vara en samlad, gemensam och ordnad verksamhet. Skolbiblioteken ska vara bemannade i sådan utsträckning att ändamålen med skolbibliotek uppnås. De nya bestämmelserna träder i kraft den 1 juli 2025.

Det är av stor vikt att skolan ska vara en säker plats där elever, skolpersonal och besökare kan känna sig trygga. Regeringen beslutade den 16 april 2025 propositionen Skolor mot brott (prop. 2024/25:160). I propositionen föreslås ändringar i skollagen som syftar till att barn, elever, lärare, rektorer och annan skolpersonal ska ha en säker och trygg utbildnings- och arbetsmiljö. Bland annat föreslås att det på varje förskole- och skolenhet vidtas åtgärder för att obehöriga personer inte ges tillträde till enheten under tid då verksamheten pågår. Regeringens avsikt med förslaget är inte att omöjliggöra samnyttjande av lokaler och ytor.

Jag kommer att följa utvecklingen noga.

Stockholm den 30 april 2025

Lotta Edholm

